

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698
e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, vtorosu@yahoo.com,
www.vtoro-montana.com

Утвърждавам:
Директор:
Елка Станева
Заповед РД-13-48/25.09.2023 г.

ПЛАН

на комисията по превенция на насилието и злоупотребата с деца
за учебната 2023/ 2024 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Увод

Децата често стават жертва на насилие, поради своята незрялост и неопитност, задължение на родителите, на лицата, които полагат грижи за децата, на институциите е гарантиране спазването на правата им и да съдейства за получаване на закрила, която да създаде сигурна и защитена среда, в която децата да се развиват според своите възможности и индивидуални потребности. В днешната действителност заобикалящата среда се отразява върху развитието и благосъстояние на децата. Насилието е част от заобикалящата ни действителност. Превенцията на всички форми на насилие трябва да е една от приоритетните области в държавната политика в областта на закрилата на децата. УНИЦЕФ в свой доклад изнася данни за насилието над деца в световен мащаб, съгласно който около 120 милиона момичета под 20-годишна възраст в световен мащаб (около 1 на 10) са били подложени на принудителен сексуален контакт или други принудителни сексуални действия. 1 на 3 подрастващи момичета на възраст от 15 до 19 години, в световен мащаб (84 милиона), е било жертва на емоционално, физическо или сексуално насилие, извършено от техните съпрузи или партньори; една пета от жертвите на убийства по света са деца и юноши под 20-годишна възраст, което е около 95 000 смъртни случая през 2012 г.; Малко повече от 1 на 3 ученици на възраст между 13 и 15 години, в световен мащаб, са редовно обект на тормоз в училище; около 17 % от децата в 58 страни са обект на тежки форми на физическо наказание (удари по главата, ушите или лицето или силно и многократно удряне).

Безспорно е, че родителите носят първостепенна отговорност за отглеждането и развитието на детето. От основно значение са семейните ценности и модели на поведение, сред които децата израстват, отношението и вниманието, които получават от родителите си, условията, в които се развиват. Редица изследвания сочат, че децата, които са били подлагани на насилие в семейството си, е твърде вероятно да проявяват насилие, както в детството си,

така и след навършване на пълнолетие, като излагането на насилие увеличава риска от последваща виктимизация. Не са малко родителите, които срещат трудности в процеса на отглеждане и възпитаване на децата си и за тях е изключително важно да получават помощ и подкрепа чрез информиране, консултиране и съдействие с основата цел да се предотврати евентуално насилие върху детето. Държавата, чрез определените институции трябва да предприеме подходящи стъпки, за да подкрепи родителите при изпълнението на техните отговорности. Конвенцията на ООН за правата на детето в чл. 18 разглежда баланса на отговорностите между родителите на детето и държавата, и по-специално разглежда подкрепата на родителите при изпълнението на техните задължения

2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОНЯТИЕТО „НАСИЛИЕ”

Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето. По смисъла на правилника: 1. "Насилие" над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда. В подзаконовия нормативен акт са дадени дефинициите на различните видове насилие: 2. "Физическо насилие" е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето. 3. "Психическо насилие" са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, 3 подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда. 4. "Сексуално насилие" е използването на дете за сексуално задоволяване. 5. "Пренебрегване" е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

I. Цел на комисията

Целта на комисията е да оказва съдействие на деца жертва на насилие и в случаи на кризисна ситуация да уведоми органите за закрила на детето. Сигнал се подава на националната телефонна линия за деца- 116111 или на телефон 112.

II. Задачи:

1. Предприемане на бързи, адекватни и координирани действия за закрила на деца жертви на насилие или в риск.
2. Оказване на морална подкрепа на деца в риск от насилие.
3. Определяне на подходящи мерки за предотвратяване на рисковите фактори за детето.

III. График на дейностите:

Дейности	Срок	Отговорник
1. Запознаване с отношенията в семейството на децата в класовете по преценка на класните	Октомври	Класни ръководители и педагогически съветник

така и след навършване на пълнолетие, като излагането на насилие увеличава риска от последваща виктимизация. Не са малко родителите, които срещат трудности в процеса на отглеждане и възпитаване на децата си и за тях е изключително важно да получават помощ и подкрепа чрез информиране, консултиране и съдействие с основата цел да се предотврати евентуално насилие върху детето. Държавата, чрез определените институции трябва да предприеме подходящи стъпки, за да подкрепи родителите при изпълнението на техните отговорности. Конвенцията на ООН за правата на детето в чл. 18 разглежда баланса на отговорностите между родителите на детето и държавата, и по-специално разглежда подкрепата на родителите при изпълнението на техните задължения

2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОНЯТИЕТО „НАСИЛИЕ”

Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето. По смисъла на правилника: 1. "Насилие" над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда. В подзаконовия нормативен акт са дадени дефинициите на различните видове насилие: 2. "Физическо насилие" е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето. 3. "Психическо насилие" са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, 3 подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда. 4. "Сексуално насилие" е използването на дете за сексуално задоволяване. 5. "Пренебрегване" е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

I. Цел на комисията

Целта на комисията е да оказва съдействие на деца жертва на насилие и в случаи на кризисна ситуация да уведоми органите за закрила на детето. Сигнал се подава на националната телефонна линия за деца- 116111 или на телефон 112.

II. Задачи:

1. Предприемане на бързи, адекватни и координирани действия за закрила на деца жертви на насилие или в риск.
2. Оказване на морална подкрепа на деца в риск от насилие.
3. Определяне на подходящи мерки за предотвратяване на рисковите фактори за детето.

III. График на дейностите:

Дейности	Срок	Отговорник
1. Запознаване с отношенията в семейството на децата в класовете по преценка на класните	Октомври	Класни ръководители и педагогически съветник

ръководители или по заявка на родител /настойник/.		
2. Провеждане на обучения-тренинги с учениците във връзка с рисковите фактори, застрашаващи тяхното здраве в семейната и извън семейната среда.	Постоянен	Класни ръководители и педагогически съветник
3. Запознаване с процедурите за намеса и справяне в конкретни ситуации при насилие и тормоз между учениците.	Постоянен	Педагогически съветник и комисия
4. Записване ситуации на тормоз и насилие в училищната институция в Дневник за регистриране на случаите на агресия и тормоз.	Постоянен	Всички учители и педагогически съветник
5. Провеждане на беседи в ЧК посветени на теми като: „Видове насилие-разпознаване“, „Емпатия“, „Споделяне при ситуации на насилие“.	Първи учебен срок	Педагогически съветник, МКППМН
6. Разглеждане на тема: „Пубертет“ с ученици от V-VI клас	Постоянен	Педагогически съветник, медицинско лице
7. Работа по превенция на употреба на ПАВ с ученици от VIII-XII кл.	Постоянен	Педагогически съветник и комисия
8. Екипна работа с МКБППМН, ДПС и институции свързани с насилието.	Постоянен	Педагогически съветник и учители
9. Набелязване на превантивни дейности по годишния плана на УС.	Септември, октомври 2023г.	Педагогически съветник и комисия
10. Съвместна дейност с кметовете на населените места.	Постоянен	Директор и класни ръководители
11. Предприемане на незабавно информиране в случай на инцидент.	Постоянен	Директор, педагогически съветник и всички учители
12. Индивидуално и групово консултиране на ученици с рисково поведение	Постоянен	Педагогически съветник
13. Ежедневно наблюдение върху поведението на ученици.	Постоянен	Педагогически съветник и всички учители